

REGERINGSKANSLIET

Remiss

2016-12-05

Dnr S2016/07473/FST

Socialdepartementet

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2016-12-27
Dnr:	110-2135/2016
Till:	JS

Mottagandet vid nationella evakueringar till Sverige (Ds 2016:43)

Remissinstanser:

1. Riksdagens ombudsmän (JO)
2. Förvaltningsrätten i Stockholm
3. Polismyndigheten
4. Migrationsverket
5. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
6. Ambassaden Bangkok
7. Ambassaden Damaskus p.t. Beirut
8. Ambassaden Nicosia
9. Ambassaden Ankara
10. Generalkonsulatet Jerusalem

11. Försvarsmakten
12. Socialstyrelsen
13. Inspektionen för vård och omsorg
14. Barnombudsmannen

15. Länsstyrelsen i Stockholms län
16. Länsstyrelsen i Skåne län
17. Länsstyrelsen i Västra Götalands län

18. Sjöfartsverket
19. Socialhögskolan, Lunds universitet
20. Transportstyrelsen
21. Swedavia AB

22. Stockholms läns landsting
23. Skåne läns landsting
24. Västerbottens läns landsting
25. Västra Götalands läns landsting

26. Östergötlands läns landsting

27. Arjeplogs kommun

28. Eda kommun

29. Eskilstuna kommun

30. Gotlands kommun

31. Gällivare kommun

32. Göteborgs kommun

33. Haparanda kommun

34. Helsingborgs kommun

35. Huddinge kommun

36. Härnösands kommun

37. Härryda kommun

38. Krokoms kommun

39. Luleå kommun

40. Malmö kommun

41. Mörbylånga kommun

42. Oskarshamns kommun

43. Piteå kommun

44. Sandvikens kommun

45. Sigtuna kommun

46. Simrishamns kommun

47. Skellefteå kommun

48. Solna kommun

49. Sorsele kommun

50. Stockholms kommun

51. Strömstads kommun

52. Svedala kommun

53. Torsby kommun

54. Trelleborgs kommun

55. Umeå kommun

56. Upplands-Bro kommun

57. Älvdalens kommun

58. Älvkarleby kommun

59. Östersunds kommun

60. Övertorneå kommun

61. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

62. Föreningen Sveriges Socialchefer (FSS)

63. Landsorganisationen (LO)

64. Akademikerförbundet SSR

65. Vision

66. Svenska kyrkan

67. Rädda barnen

68. Svenska Röda korset

69. DHR – Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder

70. Handikappförbunden

71. Lika unika

- 72. NUFT Förbundet unga rörelsehindrade
- 73. PRO Pensionärernas Riksorganisation
- 74. RPG Riksförbundet pensionärsgemenskap
- 75. SPF Seniorerna

Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet senast den 20 mars 2017. Vi vill att ni enbart skickar dem i elektronisk form och då både i word- och pdf-format.

Remissvaren ska skickas till följande e-postadresser:

s.registrator@regeringskansliet.se och s.fst@regeringskansliet.se

I remissvaret ska Socialdepartementets diarienummer S2016/07473/FST anges

Frågor under remisstiden besvaras av Karin Stillerud, Socialdepartementet, Enheten för familj och sociala tjänster, telefon 08-405 3417, eller karin.stillerud@regeringskansliet.se

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Remissinstanserna kan utan kostnad få ytterligare högst 2 exemplar av betänkandet. Exemplaren beställs hos Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm. Telefon 08-598 191 90, telefax 08-598 191 91, e-post, kundservice@wolterskluwer.se. Ange vid beställning att exemplaren är avsedda för remissändamål.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria *Svara på remiss – hur och varför* (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Tony Malmberg
Departementsråd

Kopia till
Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm

Innehåll

1	Sammanfattning.....	5
2	Författningsförslag.....	7
2.1	Förslag till lag (201X:XXX) om vissa befogenheter och ersättning vid evakueringar till Sverige.....	7
2.2	Förslag till förordning (201X:XXX) om ersättning till kommuner vid evakueringar till Sverige	9
3	Inledning.....	11
3.1	Bakgrund	11
3.2	Uppdraget.....	12
4	Nationella beslut om evakueringar till Sverige	15
4.1	Lagen om konsulära katastrofinsatser	15
4.2	Kostnader för konsulära katastrofinsatser	17
5	Bistånd till enskilda vid nationella beslut om evakueringar till Sverige	23
5.1	Grunderna för det offentliga åtagandet.....	23
5.2	Konsulärt ekonomiskt bistånd.....	25
5.3	Konsulära katastrofinsatser	27
5.3.1	Närmare om konsulära katastrofinsatser	27
5.3.2	Ansvarsfördelningen mellan stat och kommun.....	30
5.4	Kommuners och landstings ansvar	31
5.4.1	Kommuners ansvar för socialtjänst	31

5.4.2	Landstings ansvar för hälso- och sjukvård.....	33
6	Erfarenheter från tidigare evakueringar.....	35
6.1	Inledning.....	35
6.2	Flodvågskatastrofen i Sydostasien 2004.....	36
6.3	Kriget i Libanon 2006.....	39
7	Evakuerades tänkbara behov av bistånd	47
7.1	Evakuerade som är bosatta i Sverige.....	50
7.2	Evakuerade som saknar bostad i Sverige.....	50
8	Tänkbara följder för mottagande kommuner.....	51
9	Tidigare utredningsförslag.....	57
9.1	Utredningen om en översyn av katastrofersättningssystemet till kommunerna.....	57
9.2	Vistelseutredningen.....	58
10	Överväganden och förslag	61
10.1	Utgångspunkter.....	61
10.2	Ny lag om vissa befogenheter och ersättning vid evakueringar till Sverige	64
10.3	Bistånd till enskilda och mellan kommuner.....	65
10.3.1	Bistånd till enskilda.....	66
10.3.2	Bistånd mellan kommuner.....	72
10.4	Ersättning för kommuners initiala insatser.....	73
10.4.1	Handläggningen av kommunernas ersättningsanspråk.....	76
10.5	Landstingens insatser	77
11	Ikraftträdande	81

12	Konsekvenser.....	83
12.1	Ekonomiska konsekvenser.....	83
12.2	Konsekvenser för den kommunala självstyrelsen	85
12.3	Övriga konsekvenser	86
13	Författningskommentar	87

1 Sammanfattning

I denna promemoria lämnas förslag till en ny lag om vissa befogenheter och ersättning till kommuner vid evakueringar till Sverige. Lagen får tillämpas när det som en direkt följd av en konsulär katastrofinsats enligt lagen (2010:813) om konsulära katastrofinsatser anländer evakuerade till Sverige. Syftet med lagen är att underlätta för mottagande kommuner att vid en framtida nationell massevakuering bistå evakuerade med stöd och hjälp enligt socialtjänstlagen (2001:453) när de anländer till Sverige. Att underlätta för kommunerna att göra nödvändiga insatser bidrar till ett effektivt mottagande av evakuerade i övergången från en konsulär katastrofinsats.

Med stöd av lagen får en kommun oberoende av vad som gäller om biståndsprövning enligt socialtjänstlagen, lämna nödvändigt bistånd till en evakuerad när den evakuerade anländer till Sverige. Ett sådant bistånd får inte återkrävas. Vidare får en kommun på begäran lämna hjälp till en annan kommun och i samband därmed även nödvändigt bistånd till evakuerade när de anländer till Sverige. Därigenom kan evakuerades behov av stöd och hjälp vid ankomsten snabbare tillgodoses.

Kommunernas ansvar att i akuta situationer tillhandahålla stöd och hjälp till dem som vistas i kommunen och vid behov pröva behovet av bistånd kvarstår. Detta förändras inte av att kommunerna föreslås få nya befogenheter för att underlätta verksamhetsansvaret vid en evakuering. De nya befogenheterna innebär inget utökat åtagande för kommunerna. Finansieringsprincipen är alltså inte tillämplig.

Enligt lagförslaget har en kommun också rätt till ersättning av staten för skäligen kostnader som är direkt hänförliga till stöd och hjälp som de evakuerade fått när de anlände till Sverige. I promemorian föreslås också att kostnaderna för ersättningen, som initialt betalas ut från utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisbered-

skap anslag 2:4 *Krisberedskap*, återförs anslaget i efterhand genom en justering nästkommande år av det generella statsbidraget, utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner, anslag 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning*. Det innebär att en kommun dit evakuerade först anländer från utlandet i samband med händelsen initialt får ersättning för nämnda kostnader och att kostnaden i efterhand fördelas på alla kommuner.

I promemorian lämnas även förslag till en förordning till lagen med närmare föreskrifter om ersättningen. Socialstyrelsen föreslås pröva frågor om ersättningen.

